

Verkennd natuuronderzoek zandwinning Diepeling

Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Grontmij Nederland B.V.
Arnhem, 11 februari 2014

Verantwoording

Titel : Verkennend natuuronderzoek zandwinning Diepeling

Subtitel : Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Projectnummer : 305865

Referentienummer : GM-0124844

Revisie : D1

Datum : 11 februari 2014

Auteur(s) : ing. A.M. Poelmans

E-mail adres : arjen.poelmans@grontmij.nl

Gecontroleerd door : ing. R. van Schijndel

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : ing. R. Vink

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Velperweg 26
6824 BJ Arnhem
Postbus 485
6800 AL Arnhem
T +31 26 355 83 55
F +31 26 445 92 81
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Kader van het onderzoek.....	4
1.2	Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten	5
2	Natuurbeschermingswet	10
2.1	Toetsingskader	10
2.2	Inventarisatie.....	10
3	Flora- en faunawet	11
3.1	Toetsingskader	11
3.2	Methode	12
3.3	Voorkomende ecotopen.....	12
3.4	Planten	13
3.5	Vleermuizen	13
3.6	Overige zoogdieren.....	14
3.7	Vogels	15
3.8	Amfibieën en Reptielen.....	16
3.9	Vissen	17
3.10	Ongewervelden	17
4	Natuurbeleidskaders	18
4.1	Toetsingskader	18
4.2	Ecologische Hoofdstructuur	18
4.3	Beleidsregel Mitigatie en Compensatie Natuurwaarden.....	18
4.4	Analyse	20
5	Boswet en gemeentelijk bomenbeleid	21
5.1	Boswet	21
5.2	Analyse	21
6	Conclusies.....	22

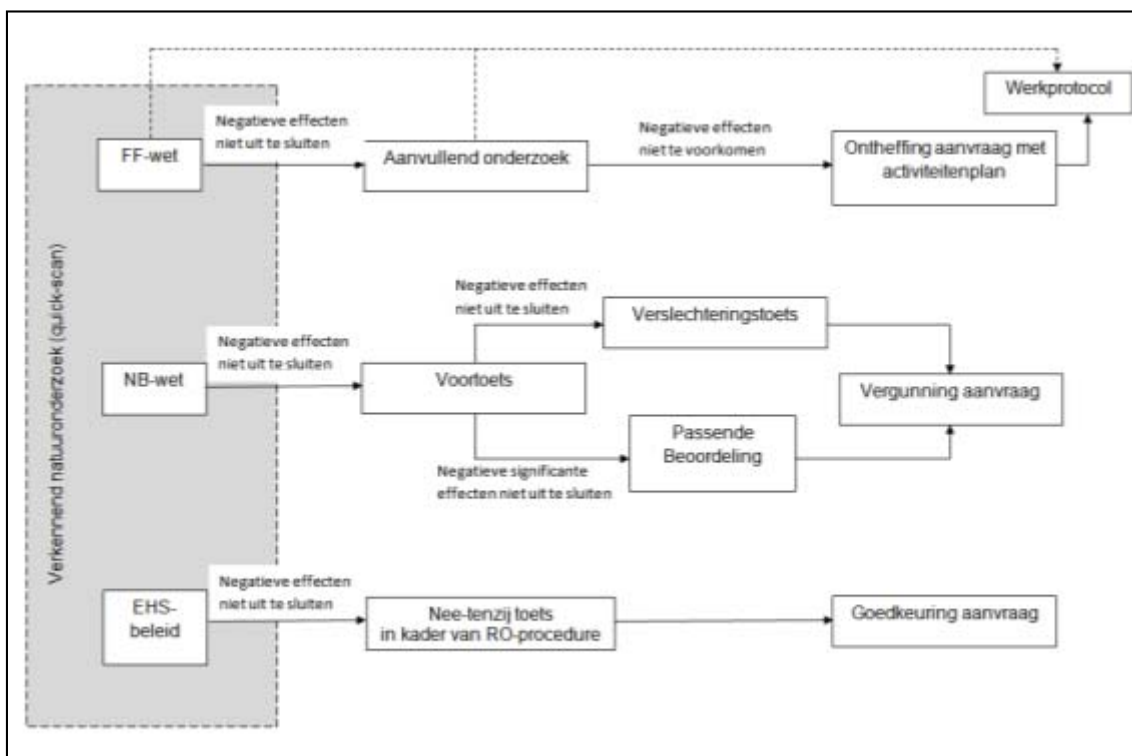
1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten
- Flora- en Faunawet: individuele soorten
- Provinciaal beleid: Ecologische Hoofdstructuur en eventuele weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden.

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. In figuur 1 is aangegeven welke procedures mogelijk moeten worden doorlopen. Het verkennend onderzoek is de eerste stap in de procedure. Afhankelijk van het resultaat moeten de navolgende stappen al dan niet worden doorlopen.

Figuur 1. Procedureschema wet – en regelgeving natuurbescherming

1.2 Ligging plangebied en voorgenomen activiteiten

Situatie plangebied

Het plangebied is gelegen tussen Tienray en Castenray en ten zuiden van de spoorlijn Venlo – Venray. Het gebied bestaat uit een zandwinplas waar vanaf 1980 zand en grind wordt gewonnen. Het gebied is hierdoor voortdurend in ontwikkeling.

Het plangebied (figuur 2) bestaat uit een tweetal zandwinplassen, een bosje (midden) en kleine landschapselementen (bomenrijen, bosjes) langs de randen van het plangebied. De natuurwaarde in het gebied heeft zich het afgelopen jaar behoorlijk ontwikkeld door onder andere de aanleg van houtwallen, hoogstamboomgaarden en bloemrijk grasland.

Figuur 2. ligging plangebied

Voorgenomen activiteiten

In het plangebied wordt zand en grind gewonnen. De beoogde eindsituatie is het ontwikkelen van een natuurgebied (zie figuur 3). In fasen wordt gewerkt aan het realiseren van het beoogde natuurgebied.

Figuur 3. inrichtingsplan met beoogde eindsituatie

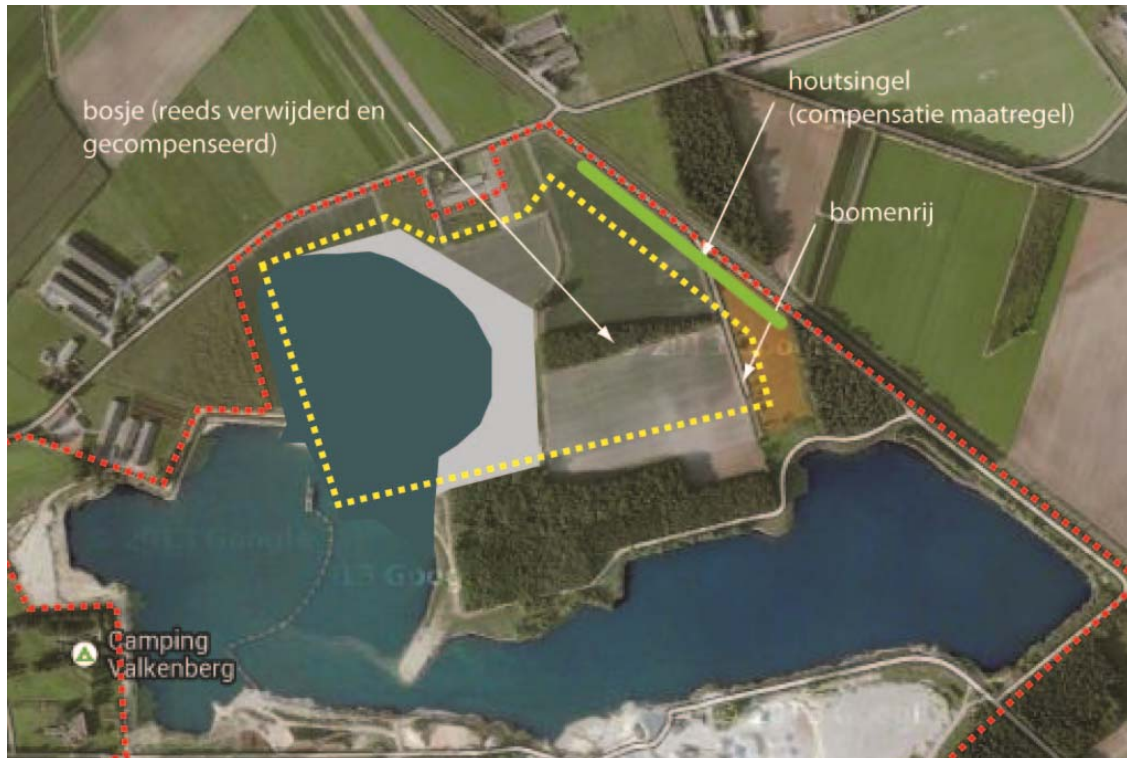
De voorgenomen activiteiten zijn gericht op het afgraven van het noordelijk deel van de plas en het ecologisch afronden (o.a. aanleg natuurvriendelijke oevers, poelen en plas/dras) van de westrand van het plangebied. De werkzaamheden vinden plaats op drie locaties binnen het plangebied (figuur 4).

Figuur 4 maatregelen in het plangebied

Locatie 1

Huidige situatie (figuur 5): Een deel van de locaties is reeds afgegraven en het overige deel bestaat uit agrarische gronden met voornamelijk akkerbouw (aardappelen, maïs, prei en asperges). De overgang tussen beide deel wordt gevormd door een steilrand van enkele meters hoog. In deze steilrand bevinden zich een grote kolonies (enkele honderden nesten) van oeverzwaluw (waargenomen 30 juli 2013). Er is met uitzondering van een rij eiken (noordoost kant) geen opgaande beplanting aanwezig op deze locatie (het bosje op de luchtfoto is niet meer aanwezig). De rij eiken aan de noordoost kant wordt gekapt in verband met de voorgenumen werkzaamheden. In het kader van compensatie maatregelen voor de das is parallel aan het spoor een houtsingel aangelegd.

Figuur 5 locatie 1

Werkzaamheden: afgraven van het maaiveld voor zand en grindwinning.

Foto 1 steilrand met oeverzwaluwkolonie

Foto 2 rij eiken (noordoost kant)

Locatie 2

Huidige situatie (figuur 6): de huidige oevers bestaan deels uit beplanting (opslag van berk en eik) en grote delen met kaal zand (in gebruik als opslagterrein). Aan de noordkant staat een rij eiken welke in het eindplan opgenomen worden.

Figuur 6 locatie 2

Werkzaamheden: het terrein wordt ingericht met een aantal brede hagen (inheemse beplanting; o.a. meidoorn, sleedoorn, liguster, zoete kers) met daartussen grasland met hoogstamfruitbomen (bijvoorbeeld; appel, peer, walnoot). Langs de randen komen flauwe oevers met her en der een poel.

Foto 3 opslag van berken en eiken

Foto 4 opslag van berken

Locatie 3

Huidige situatie (figuur 7): de huidige oevers bestaan uit ruigtes met weinig opgaande houtige beplanting.

Figuur 7 locatie 3

Werkzaamheden: inrichten van natuurvriendelijk oevers met plas/dras, flauwe taluds, poelen en eilandjes.

Foto 5 oevers met ruigte en sporadisch houtig opslag (berken)

Foto 6 oevers met ruigte en sporadisch houtig opslag (berken)

2 Natuurbeschermingswet

2.1 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermde natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig).
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.
- Verslechteringsstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel.
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringsstoets niet worden uitgesloten.
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangevoerd dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk.

Voor Beschermde Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is.

2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat de dichtstbijzijnde Natura2000 gebieden op een afstand circa 5 km (Maasduinen) en circa 10 km afstand (Boschuijzerbergen) van het plangebied zijn gelegen.

Op deze twee gebieden worden gezien de afstand in relatie tot de omvang van het project geen negatieve effecten verwacht. Daarom is het uitvoeren van een voortoets niet nodig.

3 Flora- en faunawet

3.1 Toetsingkader

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- Artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de volgende groepen met een eigen toetsingsregime.

Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden.

Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort).

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, hetgeen inhoudt dat:

- er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen.

Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelsoorten' van het ministerie van EZ) die jaarlijks van het zelfde nest gebruik maken of geen eigen nest kunnen bouwen geldt een uitzondering. Nesten van deze soorten worden beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen verstoringen van werkzaamheden altijd zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Ontheffing kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Dit betreft voor vogels alleen belangen die te maken hebben met openbare veiligheid, luchtvaartveiligheid, onderzoek en volksgezondheid (geen ruimtelijke ontwikkelingen).

3.2 Methode

Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. De inventarisatie bestaat uit een bronnenonderzoek, een verkennend veldbezoek en habitatgeschiktheidsbeoordeling.

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving.

Hiervoor zijn de volgende bronnen gebruikt:

- NDFF gegevens;
- Soortenatlassen; zoogdierenatlas Limburg (zoogdierenatlas.nl);
- Onderzoeksrapporten; monitoringsrapport dassen De Diepeling Noord 2013 (Grontmij 2013);
- Gegevens RAVON (www.ravon.nl);
- Waarneming.nl.

Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling samen brengt met bronnenonderzoek de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaats gevonden op 4 december 2013 door een ecooloog van Grontmij.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of deze soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenoemde activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in kader van Flora- en faunawet aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

3.3 Voorkomende ecotopen

In op de verschillende locaties komen de volgende ecotopen voor:

- Ruigte (locaties 1,2,3);
- Solitaire bomen (locatie 3);
- Bomenrij (eik en berk), stamdiameter 10 – 30 cm (locatie 1);
- Water (oevers).

3.4 Planten

Bronnenonderzoek

Op basis van de beschikbare gegevens (NDFF) zijn geen aanwijzingen dat planten van tabel 2 of 3 van de AMvB Flora- en faunawet kunnen voorkomen in het kilometerhok waarin zich het plangebied bevindt. Aan de zuidkant, net buiten het plangebied is de drijvende waterweegbree (tabel 3, bijlage 1 AMvB) vastgesteld.

Oriënterend veldonderzoek

De begroeiing op de verschillende locaties bestaat uit pioniersvegetatie van voedselarme (locaties 1,2,3) en voedselrijke gronden (locatie 1). Op basis van de bestaande situatie (voedselarme en voedselrijke gronden), kan aangenomen worden dat de beschermde soorten van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet niet voorkomen. Tijdens een aanvullend veldbezoek op 30 juli 2013 zijn eveneens geen beschermde soorten waargenomen. Drijvende waterweegbree is gezien het ontbreken van geschikt biotoop (beken, kanalen en sloten) niet te verwachten op een van de locaties.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor de planten is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.5 Vleermuizen

Bronnenonderzoek

Op basis van beschikbare gegevens (zoogdierenatlas Limburg 2008 – 2012) komen onder andere gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis voor in het uurhok waarin het plangebied is gelegen.

Oriënterend veldonderzoek

Door de openheid van de verschillende locaties en de aanwezigheid van bomen (locatie 1) zal het gebied een onderdeel uitmaken van het foerageergebied van verschillende vleermuissoorten. De bomenrij op locatie 1 (foto 7 & 8) is door het ontbreken van een aaneengesloten bomenrij (groepjes bomen met tussenruimtes van 15 – 60 meter) ongeschikt als vliegroute voor vleermuizen.

Foto 7 & 8 bomenrij (locatie 1) met grote ruimtes tussen de rijen

Op de drie locaties zijn geen gebouwen of bomen met holtes aanwezig. De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van in gebouwen en boom wonende soorten, zoals gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis kan hiermee worden uitgesloten.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor vleermuizen zijn door de voorgenomen ontwikkelingen genoeg mogelijkheden in de omgeving aanwezig om naar uit te wijken en te foerageren. Voor vleermuizen is geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.6 Overige zoogdieren

Bronnenonderzoek

Op basis van beschikbare gegevens (zoogdierenatlas.nl 2008 – 2012 en NDFF) komen onder andere diverse muizen, haas, vos, konijn, egel, mol voor in het plangebied. Dit betreft algemeen voorkomende soorten (tabel 1 Ffwet). Tevens komt de das (tabel 3 Ffwet) voor in het plangebied. In het centrale bosgebiedje zijn vier burchten (figuur 4; A,D,E,F) aanwezig waarvan twee een kraamburcht zijn (Grontmij september 2013)(figuur 8). De Bever is vastgesteld in de beek ten zuiden van het plangebied (buiten het plangebied).

Figuur 8. Overzicht vastgestelde dassenburchten (rode stippen) in 2013 rondom en in het plangebied De Diepeling (bron: Monitoringsrapport dassen De Diepeling Noord 2013, Grontmij, september 2013).

Compensatiemaatregelen Das

Voor het verstoren van de das in het plangebied is op 20 juni 2011 ontheffing verleend door het Ministerie van Economische Zaken (kenmerk FF/75C/2011/0033). Aan de betreffende ontheffing zijn voorschriften verbonden. Zo zijn compenserende maatregelen uitgevoerd welke bestaan uit de aanleg van bloemrijke graslanden, stroken foerageergebied vanuit de burchten en aarden wal met begroeiing. Deze maatregelen functioneren en zijn goedgekeurd door Dienst Regelingen.

Oriënterend veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn sporen (pootafdrukken) van ree, konijn, das en vos aangetroffen. De sporen van vos en das zijn aangetroffen op locatie 1.

Foto 9 pootafdruk van vos

Foto 10 pootafdruk van das in de zone langs het water

De vos gebruikt de burcht (A) ter plaatse van het bosperceel dat grenst aan locatie 1. Tijdens het veldbezoek zijn verse graafwerkzaamheden van de vos aangetroffen ter plaatse van deze burcht. Op een aantal plaatsen op locatie 1 zijn verse sporen (pootafdrukken, wissel) van de das aangetroffen. De pootafdrukken zijn aangetroffen in de zone langs het water (deels afgegraven en buiten het geschikte leefgebied) wat aangeeft dat de das hier (sporadisch) voorkomt. De ontgronding vindt plaats op basis van een door Dienst Regelingen goedgekeurd monitöringsrapport. De wissel is aanwezig in het compensatiegebied en vormt de verbinding tussen de burcht en de aardewal met beplanting richting spoor. Er zijn geen wissels aangetroffen in het agrarisch gebied. Van de bever zijn in het gehele plangebied geen sporen (knaagsporen) of een burcht aangetroffen.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor algemeen voorkomende zoogdieren (tabel 1 Ffwet) zoals, vos, konijn, ree geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Van de das (tabel 3 Ffwet) zijn sporen aangetroffen op locatie 1. Het bosgebiedje met de burchten blijft behouden. Voor de das zijn reeds maatregelen uitgevoerd als compensatie van het verlies van het leefgebied. Hierdoor treedt er per saldo geen verlies van het leefgebied op voor de das. Deze maatregelen functioneren en zijn goedgekeurd door Dienst Regelingen.

Er is daarom voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.7 Vogels

Bronnenonderzoek

Op basis van beschikbare gegevens (NDF) komen onder andere diverse broedvogels, doortrekkers en wintergasten voor op de verschillende locaties in het plangebied. Als broedvogels zijn onder andere oeverzwaluw (circa 750 paar, verspreid over verschillende kolonies), buizerd (centraal bosgebiedje), diverse watervogels (wilde eend, grauwe gans, meerkoet) en vogels van ruijgte/struweel en bos vaste gesteld in het plangebied.

Oriënterend veldonderzoek

Potentieel broedgebied voor soorten van ruijgtes, struweel, water en pionierssituaties (zand en grind) zijn aanwezig op alle 3 locaties in het plangebied. Omdat het veldbezoek buiten het broedseizoen is uitgevoerd is niet vastgesteld of en welke soorten hier broeden. Tijdens een aanvullend veldbezoek op 30 juli 2013 zijn broeden oeverzwaluwen waargenomen in de oeverwand op locatie 1. In de bomenrij op locaties 1 en in het struweel op locatie 2 zijn geen nesten vastgesteld van jaarrond beschermde soorten. Het centrale bosgebiedje is naast buizerd ook geschikt als broedbiotoop voor sperwer en ransuil (dennenbos).

Toetsing Flora- en faunawet

Aangezien het verboden is om broedende vogels te verstoren tijdens het broedseizoen, moet bij voorkeur gezorgd worden dat de werkzaamheden niet in het broedseizoen worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli.

Als het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dan moet vooraf door een terzake deskundige worden bepaald of er nesten en/of broedende vogels voorkomen in de delen waar men de werkzaamheden wil gaan uitvoeren. De werkzaamheden¹ kunnen uitgevoerd worden indien met zekerheid schade aan nesten en verstoring van broedende vogels kan worden voorkomen. Dit is ter beoordeling van een terzake kundige ecoloog.

Het nest van de buizerd is het gehele seizoen beschermd (categorie 4). De nestlocatie van de buizerd valt buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden er treedt dan ook geen verstoring op. De nesten van oeverwaluw zijn buiten het broedseizoen niet beschermd (categorie 5). Mogelijk dat in het inrichtingsplan voorwaarden gecreëerd kunnen worden voor de oeverwaluw door de aanleg van steile oevers en/of wanden.

Als bovenstaande maatregelen in acht worden genomen dan is er geen nader onderzoek nodig naar het voorkomen van beschermde vogels in het plangebied en is er ook geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk voor vogels.

3.8 Amfibieën en Reptielen

Bronnenonderzoek

Op basis van beschikbare gegevens (www.RAVON.nl) zijn de volgende amfibieën waargenomen in het uurhok waarin het plangebied zich bevindt: gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander. Het betreft hier algemeen voorkomende soorten (tabel 1 Ffwet). Er zijn geen strikt beschermde amfibiesoorten waargenomen in het uurhok waarin de locaties zijn gelegen.

Vanuit de beschikbare literatuur (www.RAVON.nl) zijn er geen reptielen waargenomen in het uurhok waar het plangebied zich in bevindt.

Oriënterend veldonderzoek

Luwe en ondiepe delen van de waterplassen kunnen geschikt zijn als voortplantingswater voor algemeen voorkomende amfibieën. Op een aantal plaatsen zijn kleine poeltjes (foto 11) aanwezig die geschikt zijn voor amfibieën. Strikt beschermde soorten (o.a. poelkikker, rugstreeppad en kamsalamander) zijn op basis van verspreiding en biotoop niet te verwachten.

Foto 11 lokaal voorkomen van kleine poeltjes welke geschikt kunnen zijn algemeen voorkomende amfibieën.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor algemeen voorkomende amfibieën (tabel 1 Ffwet) geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Er is daarom voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

Door de aanleg van poelen wordt het leefgebied voor amfibieën verbeterd en vergroot.

¹ Zuigwerkzaamheden zullen geen of nauwelijks effect hebben op broedvogels omdat deze werkzaamheden op het water worden uitgevoerd (door voldoende afstand te houden tot de oevers, + 10 meter).

3.9 Vissen

Bronnenonderzoek

Op basis van beschikbare gegevens (www.RAVON.nl) is alleen de kleine modderkruiper (tabel 2) als beschermde soort waargenomen in het uurhok waarin het plangebied is gelegen. Er zijn geen strikt beschermde vissoorten (tabel 3) soorten waargenomen in het uurhok waarin het plangebied met de locaties is gelegen.

Oriënterend veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn geen vissen waargenomen in het plangebied. In de plas is niet gevist omdat deze niet geschikt is voor beschermde soorten. De plas bevat geschikte biotoop voor algemeen voorkomende vissen. Kleine modderkruiper is gezien het biotoop (zandwinplas-sen met diepe delen en geen tot weinig oeverbegroeiing) niet te verwachten op de verschillende locaties binnen het plangebied.

Toetsing Flora- en faunawet

Voor vissen is er voor de voorgenomen ontwikkeling geen nader onderzoek of ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.10 Ongewervelden

Bronnenonderzoek

Vanuit de beschikbare gegevens zijn geen aanwijzingen dat ongewervelden van tabel 2 of 3 van de AMvB Flora- en faunawet kunnen voorkomen in het kilometerhok waarin zich het plan-gebied bevindt.

Oriënterend veldbezoek

Op de locaties is geen geschikt habitat aanwezig voor ongewervelden als rivieren (rivierrombout en gaffelibel), laagveengebied en vennen (gevlekte witsnuitlibel), oude beschadigde zomer-eiken (vliegend hert), natte heide (heideblauwtje), zeggenmoeras (korfslakken) e.d. aanwezig. Het voorkomen van ongewervelden beschermd in tabel 2 of 3 van de AMvB Flora- en faunawet op het terrein is uitgesloten.

Toetsing Flora- en faunawet

Er komen geen beschermde soorten voor, dus de ingreep leidt niet tot negatieve effecten op ongewervelden.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het provinciaal beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

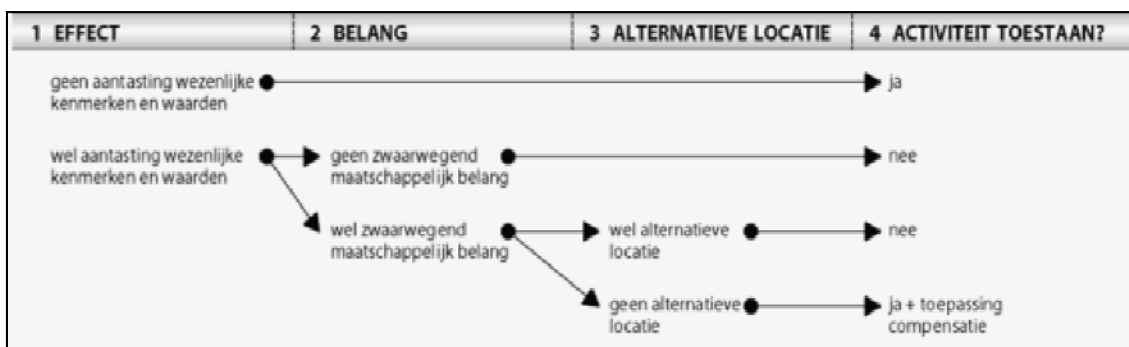
- Ecologische Hoofdstructuur (EHS);
- Provinciale ontwikkelingszone Groen (POG).

4.2 Ecologische Hoofdstructuur

Toetsingskader

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is op provinciaal niveau uitgewerkt tot de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van de EHS is geregeld via het bestemmingsplan.

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het “nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van ‘nee, tenzij, procedure’. In de provincie Limburg is de externe werking van de EHS niet van toepassing. Een “nee, tenzij-toets” behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het “nee, tenzij”-principe van het compensatiebeginsel

4.3 Beleidsregel Mitigatie en Compensatie Natuurwaarden

De Beleidsregel Mitigatie en Compensatie Natuurwaarden van de provincie Limburg is van toepassing, indien wezenlijke kenmerken en waarden worden vernietigd, verstoord en/of versnipperd ter plaatse van locaties horende tot de volgende gebiedscategorieën:

1. gebieden gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS); hiervoor geldt een “nee, tenzij”-principe;
2. bestaande en gerealiseerde bos-, natuur- en landschapswaarden in de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG);
3. bos, landschaps- en natuurelementen (zoals poelen, houtwallen, solitaire bomen en waardevolle beplantingen), die in een vigerend bestemmingsplan reeds bescherming genieten, dan wel onder de werkingssfeer van de Boswet vallen.

Indien de natuurwaarden zijn gelegen in de gebiedscategorieën 1 en 2 kunnen de te compenseren waarden zijn vertaald in natuurdoelen. Op basis van de vervangbaarheid van de te compenseren waarde is een indeling in vier categorieën gemaakt:

1. *snel vervangbaar, ontwikkelingstijd < 2 jaar: de locatie dient één op één te worden gecompenseerd;*
2. *gemakkelijk vervangbaar, ontwikkelingstijd 2 - 25 jaar: bij aantasting geldt voor gebieden in de EHS een compensatietoeslag van 33% en in de POG 17% bovenop de oorspronkelijke oppervlakte;*
3. *matig vervangbaar, ontwikkelingstijd 25 - 100 jaar: bij aantasting geldt voor gebieden in de EHS een compensatietoeslag van 66% en in de POG 33% bovenop de oorspronkelijke oppervlakte;*
4. *moeilijk of niet vervangbaar, ontwikkelingstijd > 100 jaar: bij aantasting geldt voor deze gebieden altijd een compensatietoeslag van meer dan 66% tot 100% op de oorspronkelijke oppervlakte.*

Bij de aantasting van de natuurwaarden en bijbehorende compensatie is verder het volgende aan de orde (zie artikelen 6 en 8 van de beleidsregel):

- de mitigatie en/of compensatie dient uiterlijk gelijktijdig gereed te zijn met de aanvang van de ingreep. Gedeputeerde Staten zijn bevoegd om in uitzonderingsgevallen daarvan af te wijken;
- de initiatiefnemer meldt aan de ondertekenaars van de overeenkomst:
 - de start van de mitigatie- en/of compensatiewerken mede in relatie tot de start van de ingreep.
 - de voltooiing van de mitigatie en/of compensatie.
- compensatie in de EHS is niet toegestaan.
- toetsingscriterium is dat een initiatiefnemer, overheden hier niet onder begrepen, een bankgarantie plaatst die voldoende groot is om de volledige uitvoeringskosten van de mitigatie- en/of compensatiemaatregelen te kunnen dekken. Onder de volledige kosten van de uitvoering van de mitigatie- en/of compensatiemaatregelen worden in ieder geval begrepen de kosten van grondverwerving, inrichting, beheer gedurende de eerste zes jaar na voltooiing van de inrichting en alle daarmee samenhangende overheadkosten. Daarnaast dient de initiatiefnemer een extra waarborgsom te storten van 50% van de hiervoor genoemde kosten.
- de gemeente dient de bos-, natuur- en landschapswaarden die ontstaan door uitvoering van de mitigerende en compenserende maatregelen planologisch te beschermen.

**Perspectief 1:
Ecologische Hoofdstructuur (EHS)**

- Bos- en natuurgebied
- Nieuwe natuurgebied
- Beheersgebied
- Overige functies in de EHS
- Ecologisch water
- Beschermd natuurmonument
- Natura 2000 gebied

**Perspectief 2:
Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)**

- Provinciale Ontwikkelingszone Groen

Aanvullende categorie

- Zoekgebied ecologische verbinding
- Hamsterkernleefgebied
- Ecologische verbingszone
- Landbouw in Robuuste verbinding
- Ontgrondingen
- Beek met specifiek ecologische functie
- Water
- Provinciegrens

Figuur 9 relatie EHS binnen het plangebied (rood gemarkeerd)

4.4 Analyse

In figuur 9 is de ligging van de EHS-gebieden en POG weergegeven. Te zien is dat de locaties zich bevinden buiten de EHS en locatie 2 & 3 zijn gelegen binnen het POG. De provincie Limburg past voor de EHS geen externe werking toe. Het project heeft geen effect op de natuurwaarden in de EHS.

De maatregelen voor locatie 2 & 3 dragen bij aan het realiseren van nieuwe natuurwaarden binnen het POG.

5 Boswet en gemeentelijk bomenbeleid

5.1 Boswet

Toetsingskader

Houtopstanden buiten de bebouwde kom bestaande uit een rij van tenminste 20 bomen of een oppervlakte van tenminste tien are bestaande uit boomvormers (stamdiameter tenminste 0,1 m), zijn beschermd binnen de Boswet. Deze bescherming geldt ook wanneer velling van een (klein) deel van dergelijke beplantingen beoogd wordt. De eigenaar van grond waarop een houtopstand, anders dan bij wijze van dunning, is geveld of op andere wijze is tenietgegaan, is verplicht een kapmelding te doen bij het ministerie van EL&I. De eigenaar van de grond dient vervolgens, binnen een tijdvak van drie jaren na de velling of het tenietgaan van de houtopstand, te herbeplanten volgens regels bij of krachtens algemene maatregel van bestuur.

Dit geldt niet in de volgende situaties:

- houtopstanden op erven en in tuinen;
- andere houtopstanden dan op erven en in tuinen binnen een bebouwde kom als bedoeld in het volgende lid;
- wegbeplantingen en eenrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, beide voor zover bestaande uit populieren of wilgen;
- Italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg;
- vruchtbomen en windschermen om boomgaarden;
- fijnsparren, niet ouder dan twaalf jaren, bestemd om te dienen als kerstbomen en geteeld op daarvoor in het bijzonder bestemde terreinen;
- kweekgoed;
- het periodieke vellen van griend- en hakhout wordt voor de toepassing van deze wet niet onder vellen begrepen;
- dunning van houtopstanden, dat wil zeggen het periodiek vellen welke uitsluitend dient als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de houtopstand;
- indien de velling van de houtopstand benodigd is voor de uitvoering van een werk in overeenstemming met een goedgekeurd bestemmingsplan.

Een dunning is een selectieve kap die wordt uitgevoerd om de blijvende bomen meer ruimte te geven. Het is een nabootsing van de natuurlijke stamtalvermindering. Doordat bomen groeien en steeds meer ruimte innemen, zal een deel van de bomen op den duur moeten wijken. Bij een dunning kan een beheerder sturen in de verdere ontwikkeling van de houtopstand.

5.2 Analyse

De bomenrij in het noordoosten van locatie 1 en struwelen op locatie 2 vallen niet onder de Boswet, omdat velling van de houtopstand nodig zijn voor de uitvoering van het werk welke in overeenstemming is met een goedgekeurd bestemmingsplan.

6 Conclusies

Natuurbeschermingswet

Er zijn geen Natura 2000-gebieden en/of Beschermde natuurmonumenten aanwezig in of in de nabijheid van het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde natuurwaarden in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk. Er zijn geen maatregelen nodig om effecten te voorkomen/beperken. Er is daarom geen vergunning nodig.

Flora- en faunawet

Er zijn wel beschermde soorten aanwezig in of nabijheid van het plangebied. Dit betreft vogels en de das. De voorgenomen werkzaamheden hebben voor vogels mogelijk effect indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd. Voor de das zijn mitigerende maatregelen getroffen door de aanleg dassenfoerageergebieden. Dit is gedaan conform de bestaande ontheffing en goedgekeurd door Dienst Regelingen.

Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk.

Er zijn wel maatregelen nodig om effecten te voorkomen. Dit betreft het werken buiten het broedseizoen.

Natuurbeleidskaders

Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG)

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van de EHS en POG. Er is geen nader veldonderzoek en/of effectonderzoek noodzakelijk.

Samenvattende tabel

	Effecten	Nader veld onderzoek	Nader effect onderzoek	Mitigerende maatregelen*	Nadere procedure
Natuurbeschermingswet	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen
Flora & faunawet	Tabel 3 soorten; vogels en das	Geen	Geen	• Werkzaamheden buiten het broedseizoen • Uitgevoerde maatregelen das	Geen
Ecologische Hoofdstructuur en Provinciale Ontwikkelingszone Groen	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen

* mogelijke maatregelen om effecten te voorkomen